

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Ticaret Bakanı Ömer Bolat tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.06.2026

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Son yıllarda yurt dışından yapılan bireysel alışverişlere yönelik gümrük ve vergi düzenlemelerinde önemli değişiklikler yapılmıştır. Ancak söz konusu düzenlemelerin ardından vatandaşların uluslararası elektronik ticaret platformları üzerinden uygun fiyatlarla ürünlere erişimi önemli ölçüde zorlaşmıştır.

Kamuoyuna yansıyan değerlendirmelerde, birçok teknoloji ve tüketim ürünüde vatandaşların uluslararası elektronik ticaret platformlarından alışveriş yapmak yerine yurt dışına seyahat ederek ürünü bizzat satın almasının daha avantajlı hale geldiği belirtilmektedir. Hatta bazı ürünlerde uçak bileti, konaklama ve diğer seyahat giderleri dikkate alındığında dahi yurt dışından bireysel teminin daha ekonomik olduğu yönünde yaygın değerlendirmeler bulunmaktadır.

Öte yandan söz konusu düzenlemelerin yerli üretimi güçlendirmek, rekabeti artırmak ve tüketiciyi korumak yerine bazı ithalatçı ve dağıtıcı firmaların fiyatlama gücünü artırdığı, uluslararası piyasalarda çok düşük bedellerle temin edilebilen ürünlerin ülkemizde katbekat yüksek fiyatlarla satışa sunulmasına zemin hazırladığı yönünde ciddi eleştiriler bulunmaktadır. Vatandaşların uluslararası piyasalarda birkaç dolara ulaşabildiği ürünlerin ülkemizde çok daha yüksek bedellerle satılması ve alternatif erişim kanallarının da kısıtlanması, yapılan düzenlemelerin sonuçlarının yeniden değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır.

Anayasa'nın 167'nci maddesinde devletin para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemlerini sağlayıcı tedbirleri alacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu bağlamda;

1. Son yıllarda yurt dışından yapılan bireysel alışverişlere yönelik gerçekleştirilen gümrük ve vergi düzenlemelerinin vatandaşlar üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir etki analizi yapılmış mıdır?
2. Yapılan düzenlemeler sonrasında yurt dışı kaynaklı bireysel alışveriş hacminde meydana gelen değişimlere ilişkin Bakanlığınızın herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır?
3. Vatandaşların uluslararası elektronik ticaret platformlarından alışveriş yapmak yerine yurt dışına giderek ürünü beraberinde getirmeyi tercih ettiği yönündeki değerlendirmelere ilişkin Bakanlığınızın herhangi bir tespiti bulunmakta mıdır?
4. Uçak bileti, konaklama ve diğer seyahat giderleri dikkate alınmasına rağmen bazı ürünlerin yurt dışından bireysel olarak temin edilmesinin daha avantajlı hale gelmesine ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?
5. Yapılan düzenlemelerin vatandaşları uluslararası e-ticaret kanallarından uzaklaştırarak bavul ticareti veya bireysel yurt dışı alışverişine yönlendirdiğine ilişkin herhangi bir çalışma veya değerlendirme bulunmakta mıdır?
6. Yapılan düzenlemeler sonrasında aynı ürünlerin yurt içi satış fiyatlarında meydana gelen değişimlere ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir inceleme veya piyasa analizi yapılmış mıdır?

7. Uluslararası piyasalarda düşük bedellerle satılan bazı ürünlerin Türkiye'de çok daha yüksek fiyatlarla satışa sunulmasına ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir denetim, inceleme veya piyasa araştırması yapılmış mıdır?
8. Söz konusu düzenlemelerin yerli üretim, rekabet ortamı, iç piyasa dengesi ve tüketici refahı üzerindeki etkilerine ilişkin herhangi bir performans değerlendirmesi yapılmış mıdır?
9. Bakanlığınız tarafından uygulanan politikaların vatandaşların ürünlere erişimini zorlaştırdığı veya alternatif yollar aramaya yönelttiği yönündeki eleştirilere ilişkin herhangi bir kurumsal değerlendirme yapılmış mıdır?
10. Düzenlemelerin amaçlanan sonuçları sağlayıp sağlamadığına ilişkin herhangi bir izleme, ölçme veya raporlama mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise ulaşılan sonuçlar nelerdir?
11. Yapılan düzenlemeler sonrasında bazı ithalatçı ve dağıtıcı firmaların piyasa hâkimiyetinin veya fiyatlama gücünün arttığı yönündeki iddialara ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir inceleme veya değerlendirme yapılmış mıdır?
12. Son yıllarda yapılan gümrük ve dış ticaret düzenlemelerine ilişkin herhangi bir idari inceleme, etki analizi veya politika değerlendirmesi yapılmış mıdır? Yapılmış ise tespit edilen eksiklikler nelerdir ve bunların giderilmesi amacıyla hangi tedbirler alınmıştır?